

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Основи лідерства»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, а також другий (магістерський) рівень вищої освіти спеціальності 211 Ветеринарна медицина, набору 2023 року
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	Для студентів усіх спеціальностей Полтавського державного аграрного університету
Статус навчальної дисципліни	Міжфакультетська вибіркова.
Курс, семестр	2-й курс, 4-й семестр
Трудомісткість	Загальна кількість годин 90 год Кількість кредитів 3,0
Мова(и) викладання	Державна
ННІ / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій Кафедра менеджменту ім. І.А. Маркіної
Контактні дані розробника(ів)	Микола Вовк, доктор філософії з менеджменту, старший викладач кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Контакти: ауд. 488-а (навчальний корпус №4) e-mail: mykola.vovk@pdau.edu.ua Профайл: https://www.pdau.edu.ua/people/vovk-mykola-oleksandrovykh
Мета вивчення навчальної дисципліни	Розвиток управлінської компетентності здобувачів вищої освіти через поглиблення розуміння природи лідерства та цілеспрямований розвиток практичних навичок лідерства
Компетентності	Загальні: ЗК 7. здатність до адаптації, творчості, генерування ідей та дій у новій ситуації, формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички; ЗК 9. здатність дотримуватися загальноприйнятих норм поведінки та моралі в міжособистісних відносинах.
Результати навчання	РН 1. Розуміти закономірності та особливості розвитку особистості, сутність психічних явищ; аналізувати комунікативну діяльність співрозмовника, ефективно використовувати вербальні та невербальні засоби комунікацій у професійній діяльності, модифікувати висловлювання відповідно до культурних особливостей співрозмовника, поважати індивідуальне та культурне різноманіття. РН 4. Виявляти лідерські якості, планувати особистісний та професійний розвиток, розуміти принципи іміджології, особливості формування та підтримання іміджу фахівця.
Методи навчання	1) <i>методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:</i> словесні (лекція, розповідь, пояснення, бесіда), наочні, практичні (практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою); 2) <i>методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної</i>

	<p><i>діяльності</i>: методи формування пізнавальних інтересів, методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності;</p> <p>3) <i>інноваційні та інтерактивні методи навчання</i>: інтерактивні методи, комп'ютерні та мультимедійні методи;</p> <p>4) <i>методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності</i>: методи усного контролю, методи письмового контролю, методи самоконтролю.</p>
Програма навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Поняття лідерства</p> <p>Тема 2. Сутність та особливості формування корпоративної культури</p> <p>Тема 3. Змінні лідерства</p> <p>Тема 4. Лідерська етика</p> <p>Тема 5. Влада лідера</p> <p>Тема 6. Ефективне лідерство</p> <p>Тема 7. Мистецтво переконання</p> <p>Тема 8. Управління якістю роботи</p>
Стратегія оцінювання результатів навчання	<p>Поточний контроль: розв'язування тестів; опитування; контрольна робота; виконання вправ на практичних заняттях; виконання завдань самостійної роботи (реферати, есе, презентації).</p> <p>Підсумковий контроль: залік.</p>
Політика навчальної дисципліни	<p>Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. За порушення дисципліни, використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.</p> <p>Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. Реферати повинні мати коректні текстові покликання на використану літературу. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist.</p>
Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)	Відсутні
Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни (за потреби)	Презентації, відеоролики
Рекомендовані джерела інформації	<p style="text-align: center;">Основні</p> <p>1. Андросова О. Ф. Стратегія формування ефективної корпоративної культури підприємств машинобудування: теорія і практика в умовах мінливого середовища: монографія. Запоріжжя: ФОП Мокшанов В. В., 2019. 388 с.</p>

2. Маркіна І. А., Вороніна В. Л., Дмитренко І. А. Лідерство як феномен сучасного менеджменту. *Економічний простір: Збірник наукових праць*. 2020. № 159. С. 88-91. 178 с. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/9007>

3. Організаційна поведінка: навчальний посібник для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності «Менеджмент організацій» / укладач: М. В. Матушкіна, Старобільськ, 2016. 200 с.

4. Охріменко О. О., Іванова Т. В. Соціальна відповідальність. Київ. 2015. 180 с.

5. Ринкевич Н. С. Організаційна культура підприємств: виклики, загрози та тенденції. *Економічний вісник Донбасу*. 2019. № 3(57). С. 123-136.

6. Розвиток лідерства / за заг. ред. І. Ібрагімової. Київ. 2012. 400 с.

7. Романовський О. Г., Гура Т. В., Книш А. Є., Бондаренко В. В. Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник. Харків. 2017. 100 с.

8. Сергеева Л. М., Кондратьєва В. П., Хромей М. Я. Лідерство: навч. посібн. Івано-Франківськ. 2015. 296 с.

9. Сопівник Р. В. Виховання лідерських якостей студентів аграрних вищих навчальних закладів. Київ. 2012. 500 с.

10. Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник / О. Г. Романовський, Т. В. Гура, А. Є. Книш, В. В. Бондаренко. Харків, 2017. 100 с.

11. Фокіна-Мезенцева К.В. Мотиваційні основи корпоративної культури в системі менеджменту якості підприємства: теорія, методологія, практика: монографія. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2018. 300 с.

12. Харчишина О. В., Мосійчук І. В. Управління розвитком персоналу: навч. посіб. Житомир: Житомирський держ. ун-т ім. Івана Франка, 2017. 176 с.

13. Хаустова В. Є., Решетняк О. І. Вплив підготовки кадрів вищої кваліфікації на науковий та економічний розвиток. *Проблеми економіки*. 2020. № 1. С. 43-51. <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2020-1-43-51>

14. Язлюк Б. О., Вороніна В. Л., Гордієнко В. О. Кадрова політика підприємства: сутність та значення для потреб управління. *Український журнал прикладної економіки*. 2019. Том 4. № 4. С. 191-198. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/xmlui/handle/123456789/7775>

Допоміжні

15. Вороніна В. Л., Гордієнко В. О. Проблеми кадрової політики підприємств в умовах динамічного бізнес-середовища. *Формування та перспективи розвитку підприємницьких структур в рамках інтеграції до європейського простору*: тези доповіді III Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 24 березня 2020 р.). Полтава : РВВ ПДАА, 2020. С. 40-41. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/7776>

16. Вороніна В. Л., Горопашна А. В., Стовбун Д. Е. Стратегія розвитку персоналу в системі стратегічного менеджменту. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2021. Вип. 36/2021. С. 46-50. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/xmlui/handle/123456789/10726>

17. Вороніна В. Л., Дорошенко М. П. Класифікація організаційних структур управління. *Управління ресурсним забезпеченням господарської діяльності підприємств реального сектору економіки*: матеріали IV Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., 1 лист. 2019 р., Полтава: РВВ ПДАА, 2019. С. 41-42.

18. Дергачова В. В., Федірко Г. А. Вплив корпоративної культури на конкурентоспроможність підприємства. *Актуальні проблеми економіки та управління*: зб. наук. пр. Київ: КПП імені Ігоря Сікорського, 2018. Вип. № 12. URL: <http://ape.fmm.kpi.ua/article/view/130934>

19. Дорошенко М. П., Вороніна В. Л. Організаційна структура управління: сутність та класифікація. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. 2019. Том 30 (69). № 5. Ч. 1. С. 52-56. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/xmlui/handle/123456789/6242>

20. Зінчук Т. О., Левківський Є. В. Корпоративна соціальна відповідальність вертикально інтегрованих структур аграрного бізнесу як умова сталого розвитку. *Економіка АПК*. 2019. № 1. С. 39-49. <https://doi.org/10.32317/2221-1055.201901039>

21. Кривоус В. Корпоративна соціальна відповідальність у контексті формування партнерських взаємовідносин між державою, бізнесом та суспільством. *Журнал європейської економіки*. 2016. Т. 15. № 2. С. 172-182.

22. Маркіна І. А., Вороніна В. Л., Філатова К. Є. Менеджмент персоналу в умовах стійкого інноваційного розвитку підприємства. *Підприємництво та інновації*. 2021. № 17. С. 39-42. URL: <http://ei-journal.in.ua/index.php/journal/article/view/420>

23. Ринкевич Н. С. Особливості розвитку організаційної культури підприємства в сфері інформаційних послуг. *Ефективна економіка*. 2020. № 3. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/3_2020/153.pdf.

24. Ринкевич Н. С. Стратегічне управління розвитком організаційної культури підприємств. *Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Економічні науки / за ред. І. В. Яцишиної. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2019. Вип. 14. С. 227-232.*

25. Трушкіна Н. В., Ринкевич Н. С. Маркетингова стратегія управління розвитком організаційної культури підприємств. *Проблеми економіки*. 2020. № 2(44). С. 303-311.

26. Трушкіна Н. В., Ринкевич Н. С. Організаційна культура підприємства в системі корпоративної соціальної відповідальності. *Держава та регіони. Сер.: Економіка та підприємництво*. 2020. № 3. Ч. 2. С. 14-21.

Інформаційні ресурси

27. Закон України «Про захист прав споживачів». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text>

28. Кодекс законів про працю України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>